

ประสบการณ์จากนอกเมือง

ปัญญา ผลพฤกษา อ.ทพ. *

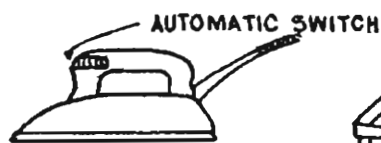
คุณๆ คงเคยอ่านเรื่อง เทคนิคการแพทย์ในเมืองนอกมาหลายครั้งแล้ว คราวนี้ลองมาดูเรื่องของเพื่อนร่วมอาชีพในนอกเมืองดูบ้าง มันเป็นเรื่องที่พวกเราคนหนึ่งต่างจังหวัด ซึ่งมักจะมียูนิคคนก็นำมาสทอนชีวิตให้พวกเราได้ทราบกัน เรื่องมีอยู่ว่า

เมื่อข้าพเจ้าไปทำงานที่โรงพยาบาลพระปกเกล้าจันทบุรี ใหม่ๆ นั้น ได้รับความสนใจจากแพทย์บ้างพอสมควร โดยท่านมักจะบ่นคำถาม ที่ว่า คุณทำไอ้โน่นได้ไหม คุณทำได้ไอ้โน้ได้ไหม ฝากตรวจไอ้โน้จากคลินิกน้อยนะ (ฟรี) ข้าพเจ้าก็พาซื้อตอบไปพันคว้นเลย ว่า ได้ครับได้ๆ ไม่ช้าไม่นานสารพัด Lab. ก็ก่อตัวขึ้นที่โรงพยาบาลแห่งนี้อย่างเบ็ดๆ คือมีแทบทุกอย่าง ทั้งที่เคยเรียนและไม่เคยเรียนมา แต่จะให้ได้ผลเป็นที่ชื่นชม นั้นอย่าหมาย เพราะเราขาดกำลังงานระดับเราๆ นอกจากนั้นโรงพยาบาลส่วนภูมิภาค มักจะขาดงบประมาณ

ที่จะขยายกิจการ ด้วยเหตุนี้จึงเป็นแรงผลักดัน ให้ข้าพเจ้าต้องประดิษฐ์เครื่องมืออย่างง่ายๆ เพื่อนำไปใช้ในห้องปฏิบัติการ ตามความจำเป็น

เป็นต้นว่า Water baht สำหรับใช้ใน Lab. ทาง Biochemistry และ Serology ถ้าเราจะซื้อมาคงเป็นเงินไม่น้อย สำหรับโรงพยาบาลส่วนภูมิภาค (คนจนๆ) ถ้าจะใช้แบบเอาตะเกียงแอลกอฮอล์ไปลน อ่างน้ำพอร้อน อุดเหนืมิได้กำหนดแล้วตั้งตะเกียงออก วิธีนี้ออกจะอนาถาอยู่มาก ไม่ทำเสียเลยจะดีกว่า ข้าพเจ้าจึง Modified ขึ้นมาอีกหน่อยโดยจับเตาวิคไฟฟ้ามาขั่น แล้วเอาอ่างน้ำขั่นตั้ง ติดเทอร์มอมิเตอร์ไว้คู่อุดเหนืมิเตาวิคไฟฟ้านี้ เราปรับ Automatic switch ให้ร้อนเย็นตามต้องการ ถ้าท่านนึกภาพไม่ออกโปรดดูภาพ

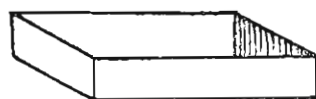
* โรงพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี

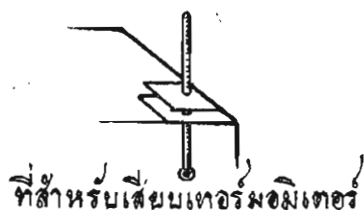
เตารีดไฟฟ้า

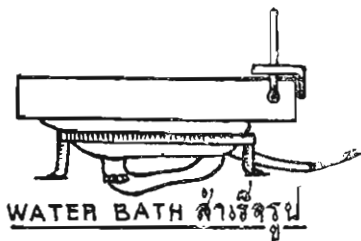
ฐานเหล็กทรงรับ

อ่างทองเหลืองน้ดก

ที่สำหรับเสียบเทอร์มอมิเตอร์

WATER BATH ค้างรูป

หรือถ้าท่านดูภาพแล้ว ยังดูไม่ออก เพราะฝีมือของผู้เขียนดีเกินไป จะอธิบายเป็นข้อๆ ดังนี้

๑. เลือกหาเตารีดไฟฟ้า ชนิดที่หาง่ายขึ้น
ยังใช้ Automatic switch ได้
สะดวก เช่น National (ไม่ได้คำ
โฆษณา)
๒. กองแผ่นเหล็ก ให้เป็นฐานรองรับเตา
รีดไฟฟ้า
๓. บั๊กหรืออ่างทองเหลืองขนาด ๗" กว้าง
๑๒" ลึก ๓"
๔. บั๊กที่จับยึดเทอร์มอมิเตอร์ สำหรับ
ติดกับอ่างทองเหลือง
๕. หา ขั้ว เทอร์มอมิเตอร์ ขนาด ๑๐๐
องศาเซนติเกรด

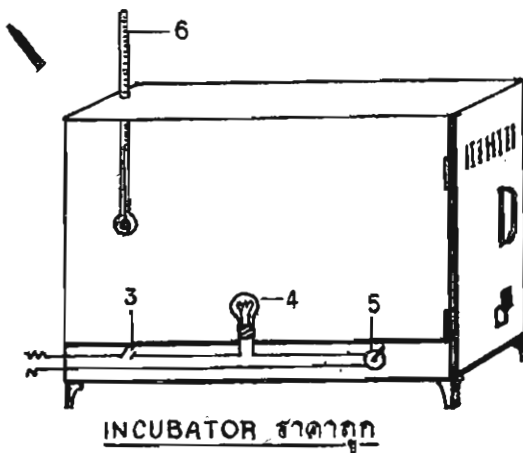
วิธีประกอบ เอาเทอร์มอมิเตอร์ สอดไว้ในที่
สำหรับจับยึด นำไปจับที่ ขอบ ของ อ่าง ทอง

เหลืองแล้วยกขึ้นตั้งบนฐานรองรับ ซึ่งมีเตารีด
ไฟฟ้าหงายอยู่เราก็จะได้ Water bath ด้วย
การลงทุนไม่เกิน ๒๐๐ บาท แต่ใช้งานได้
เหมือนของนอก (ประเทศ)

เครื่องใช้ที่จำเป็นอีกอันหนึ่งใน Lab.
ของ Bacteriology, Surgical pathology
คือตู้อบอุ่น (Incubator) ก็ย่อมทำได้เช่นเดียว
กัน โดยใช้อุปกรณ์ดังนี้

๑. ตู้เล็ก ๆ ๑ ใบ
๒. สายไฟพร้อมด้วยปลั๊ก
๓. สวิตช์สำหรับปิดเปิดวงจร
๔. หลอดไฟฟ้าขนาด ๒๐๐ วัตต์ สำหรับ
เป็น Heater
๕. Automatic switch หรือ Thermosta
t (ชนิดใช้กับตู้พักไฟ)
๖. Thermometer 100 C° สำหรับ

วัดอุณหภูมิ แล้วต่อเป็นวงจรดังภาพ
เราก็จะได้ Incubator ที่ราคาถูกอีกเครื่องหนึ่ง

ทุกส่วนมาเป็นประสพการณ์ ในด้านเครื่องมือ ต่อไปก็คือผู้ที่ช่วยเราทำงาน ถ้าเป็นพยาบาลหรือผู้ช่วยพยาบาลก็คงไม่มีปัญหาอะไร เพราะเขาเป็นข้าราชการประจำ รู้จักการ Diagnosis ของแพทย์ รู้จักมาตรการซึ่งดวงวัด และรับผิดชอบได้พอสมควร แต่เราขาดคุณๆ ที่ว่านี้ จำเป็นต้องหาคนมาฝึกใหม่อีก ทำให้เกิดการเหน็ดเหนื่อยอยู่เหมือนกัน

ในด้านติดต่อกับคนไข้มักจะมีเรื่องซ้ำๆ เกี่ยวกับการพูดจากับคนในชนบทซึ่งเขาฟังแล้วไม่เข้าใจ ต้องเลือกใช้ภาษาให้เหมาะเช่นเราจะขอขาสาวะคนไข้มาตรวจ ก็ต้องดูหน้าตาท่าทางของเขาเสียก่อน ถ้าเป็นคนในย่านตลาดเราก็บอกว่า “ขอขาสาวะตรวจหน่อยนะค่ะ” ถ้าอยู่ตามชนเมืองก็บอกว่าขอน้ำเบา

(หรือเบา) ตรวจหน่อยนะครี๊บ และถ้าเป็นบ้านนอกแท้ๆ ก็ต้องบอกว่า “เจ้ เอาไอนี้ไปเยี่ยวใส่มาตรวจที่นี้หน่อยนะ” ถ้าพนักงานในห้องชันสูตรโรคไม่เข้าใจพูด จะเจอปัญหาแบบนี้ “เจ้ ขอขาสาวะหน่อยนะ ห้องน้ำอยู่ทางโน้น” สักพัก คนไข้จะถือภาชนะใบเดิม ใส่ น้ำประปามาอย่างเต็มปรี หรือบางทีถ้าบอกให้กับคนไข้บางคนว่า “เอาเบาใส่โน้นแล้วเอามาตรวจที่นี้นะ ไปห้องน้ำโน้น” ก็จะได้รับคำตอบว่า อีฉันไม่มีเบาออกค่ะ มีแต่หนักค่ะ” พร้อมกับยื่นของสิ่งนั้นมาให้พนักงานผู้ตรวจ นี่แหละครี๊บห้อง Lab. นอกเมืองมีบรรยากาศที่ครี๊ครุ่นอย่างนั้นเสมอ

สรุปแล้ว ก็คือ เทคนิคการแพทย์ในต่างจังหวัด ต้องพร้อมที่จะทำงานให้ได้ทุกอย่างในห้องปฏิบัติการต้องอยู่คนเดียว แต่ทำงานเหมือนคนหลายๆ คนได้ ที่ปรึกษาที่ดีของเราคือตำราเก่าๆ (ใหม่นักมักขาดอุปกรณ์) และควรหมั่นปลีกเวลาไปหาเพื่อนฝูง ในกรุงบ้าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในงานบางอย่างตามความจำเป็น ต้องคิดเสียว่าเราทำงานเพื่อคนไข้ จึงจะอยู่ได้อย่างสบาย.